

Södra stambanan – Ostlänken

Julie Tran (C), ordförande Trafik-och samhällsplaneringsnämnden

Agenda

1. Inför Ostlänken (5 min):

- Östergötlands nuläge på södra stambanan
- Region Östergötlands lobbyarbete
- Nationella infrastrukturplanen - En Bättre Sits

2. Vad Trafikverket säger om Ostlänken (10min):

3. Under Ostlänkens byggande (5 min):

- Region Östergötlands framtida arbete; Tågutvecklingsplan 2040

4. Tankar (5 min):

5. Frågor

Del 1

Östergötland

458 150 invånare (31 dec 2018)

Figur 3 Kommuner i Östergötland (Källa: Östgötatrafiken)

Västra och Södra stambanorna är överbelastade och i dåligt skick

Bristande tillförlitlighet

Sårbart system och otillfredsställande punktlighet

Gammalt system

Nuvarande stambanor började byggas för över 150 år sedan och utnyttjas efter dessa förutsättningar

Nedslitet system

Bristande underhåll i kombination med brist på tid i spår för underhåll

Stor kapacitetsbrist

Kraftigt ökande efterfrågan på person- och godstrafik

Sträckor med högt kapacitetsutnyttjande

● Kapacitetsutnyttjande över 80% (mycket högt):

- Hög känslighet för störningar
- Låg medelhastighet
- Stora problem att finna tid för att underhålla banan

● Kapacitetsutnyttjande 60-80% (medelhögt):

- Avvägning mellan antalet tåg och trafik kvalitet
- Störningskänslig trafik
- Svårt att få tågen att gå de önskvärda klockslagen
- Svårt hitta tid för underhåll

Vid 70 procents kapacitetsutnyttjande påverkas tillförlitligheten påtagligt

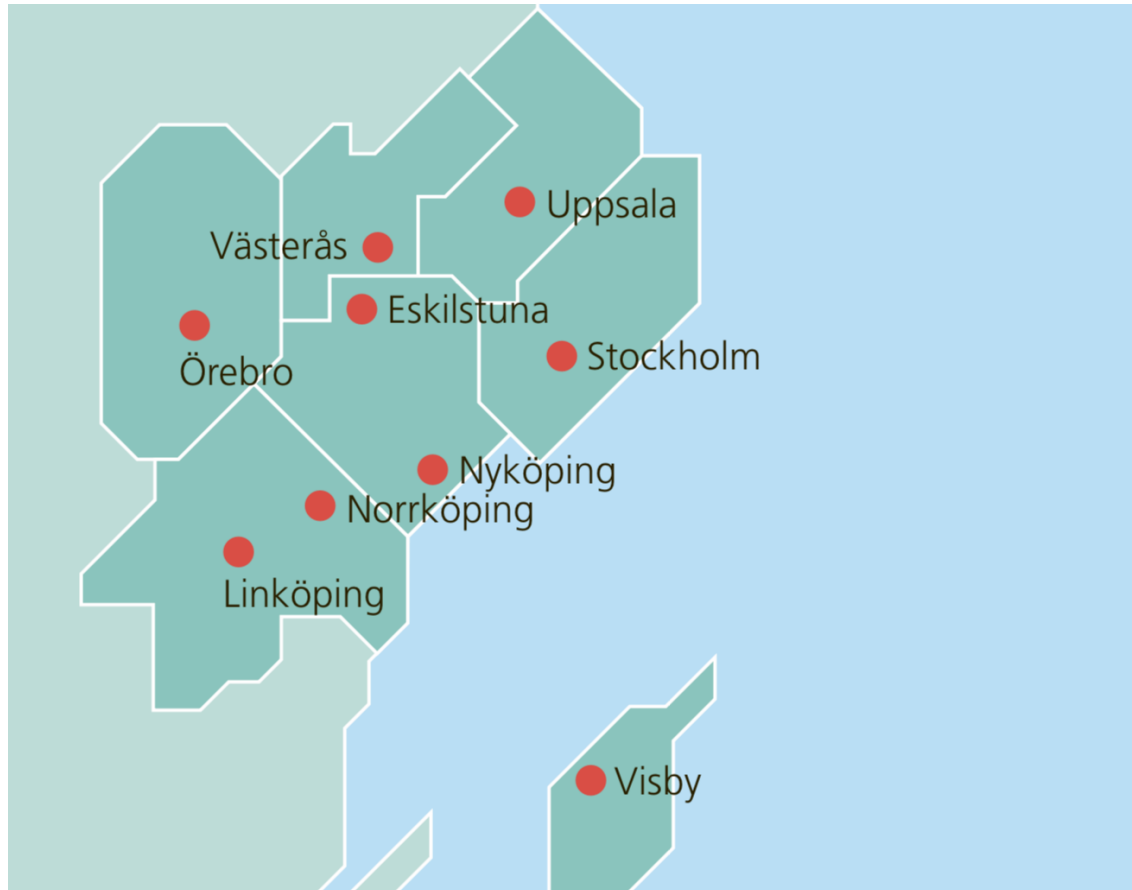
Kapacitet på södra stambanan

- Snabbtåg särskilt drabbade av dålig punktlighet
- Trafikverkets värdering: Fjärrtåg vs. regionala tåg
- Östgötapendelns punktlighet

Östergötlands lobbyarbete

- Konsekvenser på kort och lång sikt
- Östgötapendeln levererar "en sämre produkt"
- Svårt att öka kollektivtrafikens marknadsandel

Nationella Infrastrukturplanen - En Bättre Sats

Kortfattat:

Järnvägsanläggningen måste fungera i väntan på Ostlänken, satsningar på underhåll och trimningsåtgärder måste finnas på Södra Stambanan —> fungerande järnväg är bästa sättet att öka kapaciteten.

Del 2

Vad säger Trafikverket?

Regeringens hemsida: ”En utbyggnad ska ske i en takt som ekonomin tillåter och på ett kostnadseffektivt sätt.”

Första delen av en ny stambana

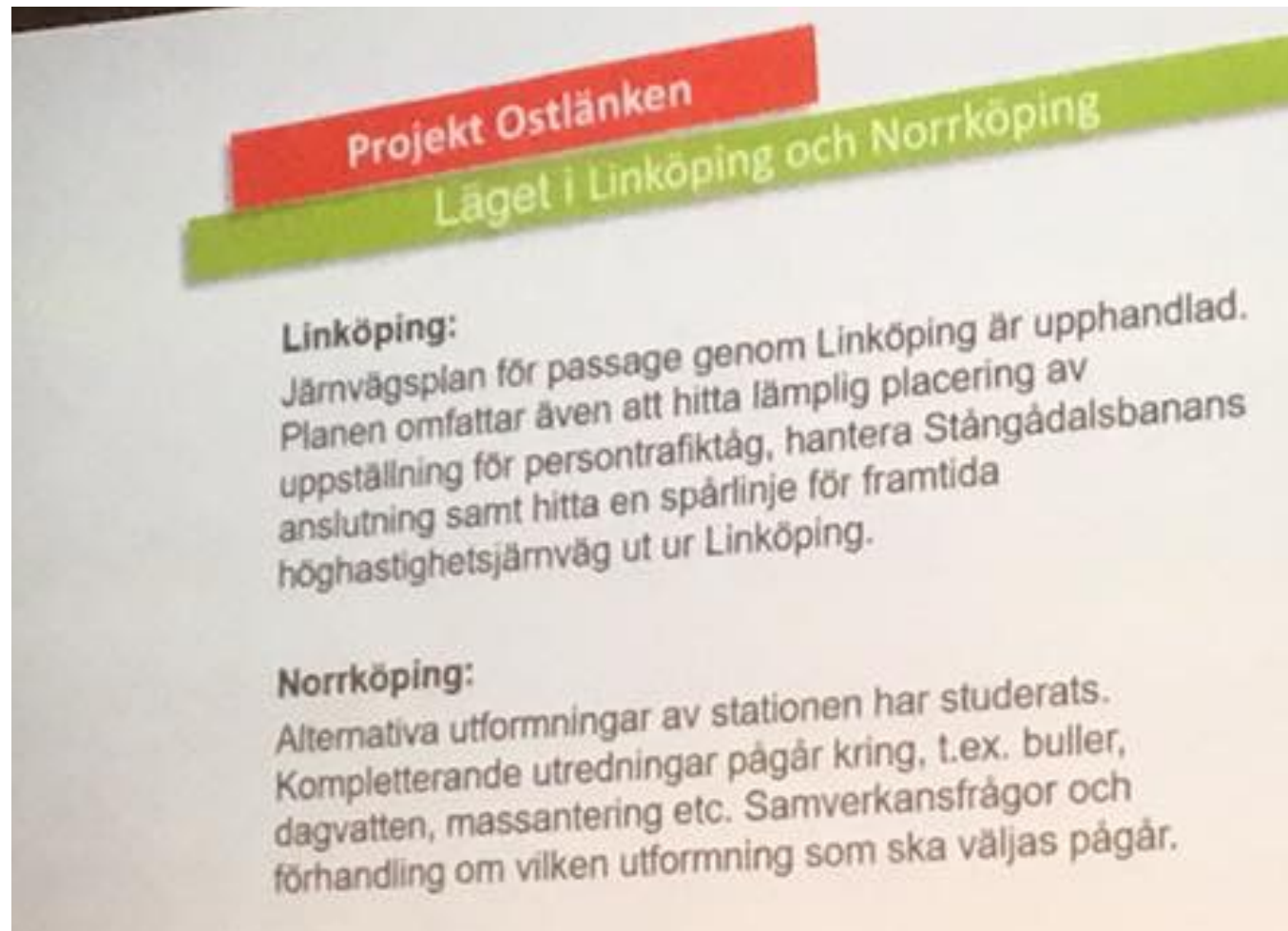
Februari 2019

- "Ostlänken mellan Järna och Linköping är första delen av den nya stambanan i Sverige."
- "Trafikverket har beslutat att Ostlänken ska byggas för en höghastighet på 250km/h och i huvudsak i ballasterat spår."
- "Den planerad sträckan för Ostlänken ligger fast. Likaså stationsorterna. Vår ambition är att även i huvudsak behålla de spårsinnet som vi har kommunicerat vid tidigare samråd, men de kan bli möjligt att vi behöver göra några mindre justeringar"

Positionspapper oktober 2018

- "Om det i senare skede kommer politiska beslut som går emot denna inriktning kommer den att revideras, dock sannolikt med konsekvenser på tid för byggstart och projekteringskostnader."

7 mars i Östergötland

Trafikverkets genomförandeplan Jan 2019

TABELL 11 Kapacitetshöjande åtgärder på järnväg

Id nr	Sträcka	Län	Planerat produktionsår*
21	Mötesspår Pråmkanalen	Värmland	2019
22	Dingersjö, mötesstationer och kapacitetsförstärkning	Västernorrland	pågår-2021
23	Mötesstation Väse	Värmland	2021
24	Mötesspår Välsviken	Värmland	2020-2021
25	Sträckan Åstorp-Teckomatorp	Skåne	pågår-2021
26	Uppsala-Borlänge kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder	Dalarna/ Västmanland/ Uppsala	pågår-2023
27	Karlstad C	Värmland	2022-2023
28	Olskroken, planskildhet	Västra Götaland	pågår-2023
29	Ängelholm-Maria, dubbelspårutbyggnad	Skåne	2020-2023
30	Heby mötesspår	Uppsala	2023-2024
31	Varberg, dubbelspår (tunnel) inkl. resecentrum	Halland	2019-2024
32	Lund (Högevall)-Flackarp-Arlöv, utbyggnad till fyrspår	Skåne	pågår-2024
33	Mittbanan kapacitets- och hastighetshöjande åtgärder	Västernorrland/ Jämtland	2023-efter 2024
34	Sundsvall C-Dingersjö, dubbelspårutbyggnad	Västernorrland	2022-efter 2024
35	Tomtebodas-Kallhäll	Stockholm	pågår-efter 2024
36	Ostlänken, höghastighetsjärnväg	Östergötland	2022-efter 2024
37	Västlänken, Göteborg	Västra Götaland	pågår-efter 2024

*enligt nu gällande planer.

Fortsättning

Norrköping: För att skapa utrymme för Ostlänken genom Norrköping bygger vi just nu en godsjärnväg, Kardonbanan, som ansluter hamnen på Händelö med den befintliga stambanan. I anslutning till Kardonbanan planeras även en ny godsbangård på Malmölandet, norr om Norrköping där arbete fortsätter med järnvägsplan och upphandling av kommande entreprenader.

Åtgärdsvalsstudier för sträckorna Linköping–Borås och Jönköping–Malmö är avslutade och utgör underlag för planering av resterande sträckor i höghastighetssystemet.”

(s. 26)

Del 3

Östergötlands framtida arbete

- Kapacitetsbrist
- Ökat antal resenärer
- Tågutvecklingsplan 2040

Ett dubbelspår motsvarar 15 filer

30 tåg/spår/h
1.000 platser/tåg
30.000 personer/spår/riktning

2.000 bilar/fil/h
2 personer/bil
4.000 personer/fil/riktning

Källa: KTH

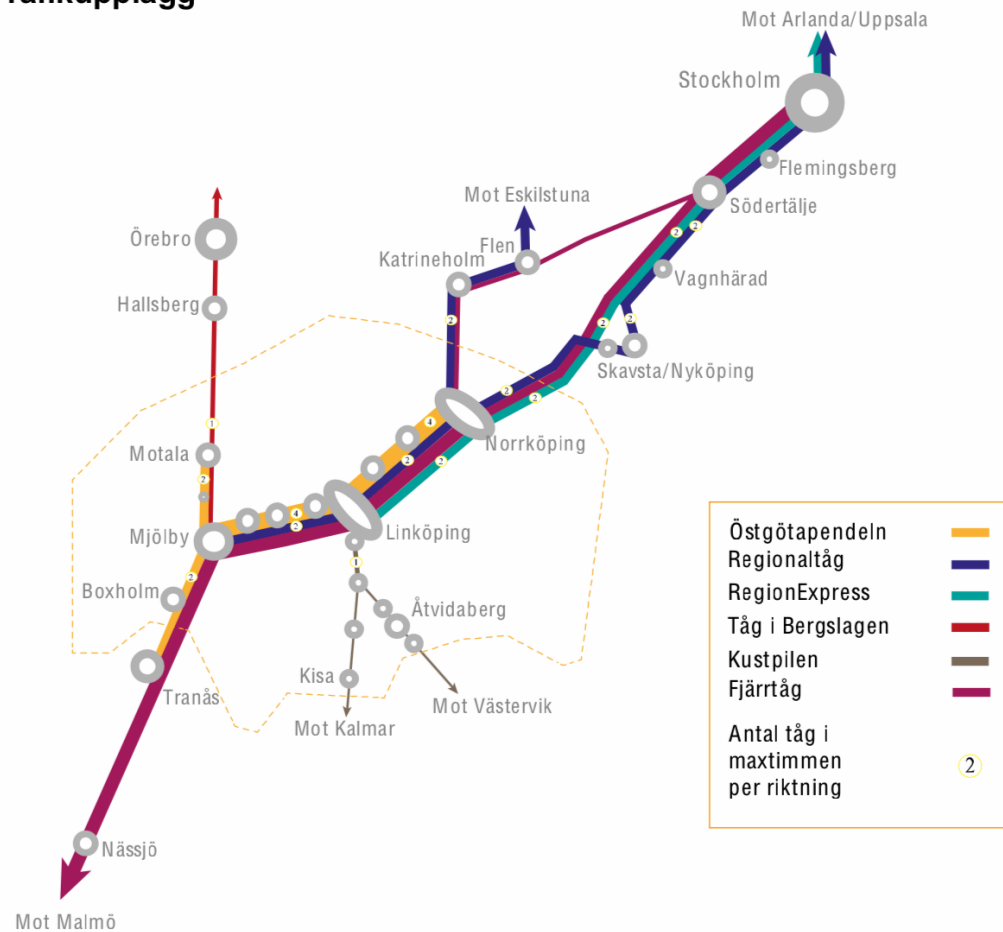
Tågutvecklingsplan

Tabell 1 Beskrivning av järnvägsnätet i Östergötland. Trafikverket och Railit

Bana	Sträcka ¹	Pendeltåg	Regionaltåg	Fjärrtåg	Godståg
Södra stambanan	Katrineholm-Norrköping		X	X	X
	Norrköping-Linköping	X	X	X	X
	Linköping-Mjölby	X	X	X	X
	Mjölby-Tranås	X	X	X	X
Nyköpingsbanan	Norrköping-Nyköping		X	(X) ²	X
Godsstråket genom Bergslagen	Motala-Mjölby	X	X		X
	Motala-Hallsberg		X		X
Kustpilen	Linköping-Kisa		X		
	Linköping-Åtvidaberg		X		
Finspångsbanan	Finspång-Kimstad				X

6 Förslag och rekommendationer

6.1 Trafikupplägg

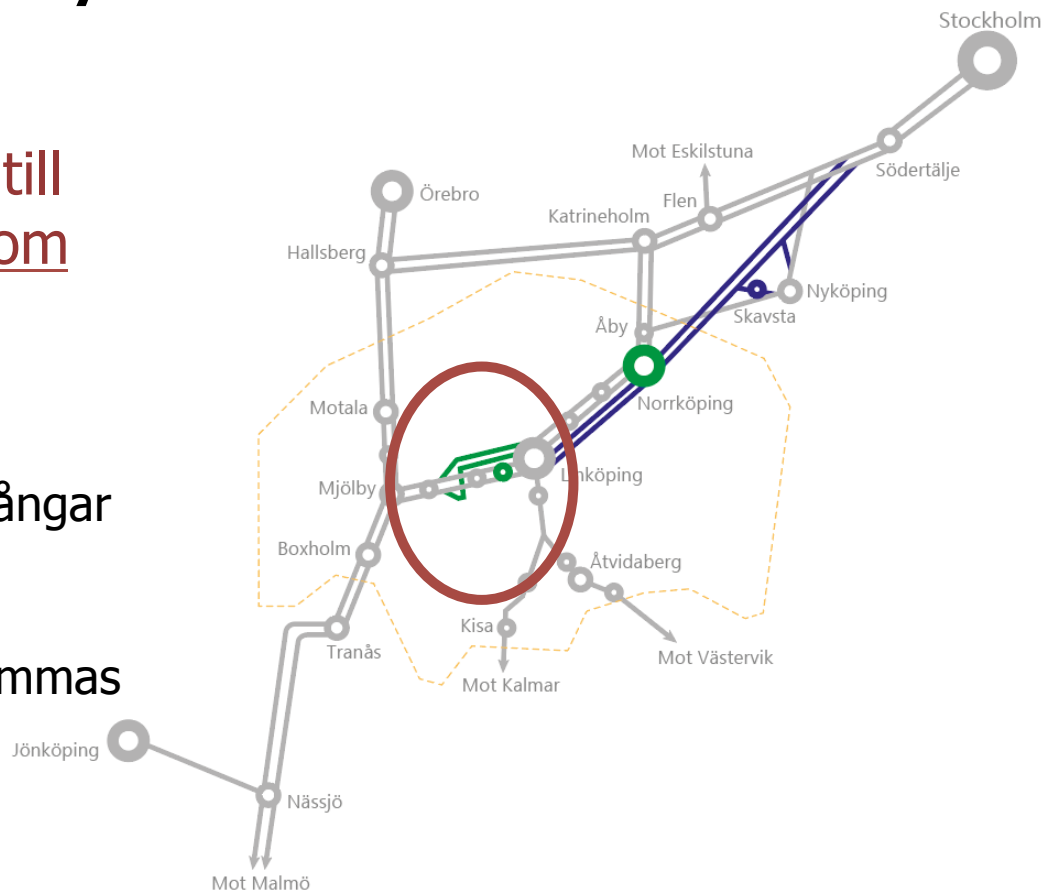
Figur 20 Föreslagen trafikering till år 2040.

Västra avlämningspunkten avgörande för kapaciteten i systemet

Ostlänken måste ansluta till södra stambanan väster om Vikingstad

...annars

- minskar antalet möjliga avgångar från Sthlm C
- Östergötlands utveckling hämmas (minskad pendeltågstrafik)

Ostlänken bidrar:

- Europa
- Sverige
- Regionalt

Tankar

Mina funderingar

- Finanseringsbiten, för Ostlänken och hela nya stambanan
- Hastigheten - vem beslutar?
- Tvära kast om olika beslut
- Klart till 2035?

Tack!

Julie.tran@regionostergotland.se

